

Van:

De Historische Kring Tussen Rijn en Lek

Aan:

College van Gedeputeerde Staten van
de provincie Utrecht
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

Wijk bij Duurstede, 21 september 2022

Onderwerp: Verzoek voorkomen verslechtering Kolland en Overlangbroek

Geacht college van Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Wij volgen al geruime tijd de ontwikkelingen in het Natura 2000-gebied Kolland en Overlangbroek. Het gebied is zowel cultuurhistorisch van grote waarde als voor de natuur, op nationaal zowel als Europees niveau, wat blijkt uit de aanwijzing als Natura-2000 gebied. Onze waarnemingen wijzen op ingrijpende achteruitgang van deze waarden en dit vinden wij zorgwekkend. Onlangs verscheen een ecologisch rapport over de verslechtering van het gebied (R.P. Baayen & W. Verheugt, Verslechtering van het habitattypen H91E0C in het Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek: een ecologische en juridische analyse, juni 2022; <https://www.krommerijnecorridor.nl/wp-content/uploads/2022/06/Rapport-verslechtering-Natura-2000-gebied-Kolland-en-Overlangbroek-21-juni-2022-1.pdf>).

De Historische Kring Tussen Rijn en Lek maakt zich hierover ernstig zorgen van wege het feit dat hierdoor een uniek stuk historisch erfgoed van wereldformaat teloor dreigt te gaan. Reeds in de 13e eeuw begon men hier met het aanplanten van essenhakhout. De huidige percelen zijn aangeplant in de 18e eeuw. Essenhout is sterk en elastisch en werd vroeger onder andere gebruikt voor het maken van wagenwielen en stelen voor gereedschap. De takken worden volgens een speciale cyclus geoogst.

Constatering staat van het Natura 2000-gebied

Wij hebben aan de hand van dit ecologisch rapport geconstateerd dat het Natura 2000-gebied Kolland en Overlangbroek er daadwerkelijk slecht voor staat. Uit het rapport blijkt:

- i. Dat significante verslechtering is opgetreden in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van het natuurgebied; en
- ii. Dat de kwaliteit van habitat H91E0C (beekbegeleidende bossen) in het natuurgebied nog steeds afneemt door het gevoerde beleid.

De afname komt onder andere door overbelasting van stikstof, verdroging, overwoekering door een invasieve uitheemse bramensoort, het herbeplanten met verkeerde boomsoorten voor het kwalificerend habitat, het opgeven van het (essen)hakhout en de wijze van beheer in het algemeen.

Ook uit een arrest van de rechtbank Midden-Nederland (ECLI:NL:RBMNE:2022:1791) op 10 mei 2022 in een zaak, die o.a. door de stichting Behoud het Weteringgebied was aangespannen, blijkt dat buiten geding is dat verslechtering dreigt voor het Natura 2000-gebied Kolland en Overlangbroek.

De geconstateerde verslechtering is in strijd met artikel 6, tweede lid Habitatrichtlijn. Verder blijkt uit het rapport dat de maatregelen uit het beheerplan en het Programma Natuur alsmede de PAS-herstelmaatregelen onvoldoende zijn om verdere verslechtering te voorkomen.

Verzoek om het nemen van passende maatregelen

Op grond van artikel 2.2 Wet natuurbescherming bent u het bevoegd gezag voor het uitvoeren van passende maatregelen in het Natura 2000-gebied. Wij verzoeken u daarom om onmiddellijk de noodzakelijke passende maatregelen te nemen die in het rapport zijn benoemd (dit zijn de aanbevelingen in hoofdstuk 5). Dit betreft ten minste:

- Het controleren van projecten en handhaven op overtredingen van artikel 2.7 Wet natuurbescherming bij alle veehouders binnen 500 meter van de grens van het Natura 2000-gebied;
- Het inperken van vergunningen van omliggende projecten op grond van artikel 5.4, eerste en tweede lid Wet natuurbescherming totdat de kritische depositiewaarde (KDW) voor het habitat (24,5 kg N/ha/jaar) op alle plekken in het gebied is gehaald;
- Het handhaven op uitrijden van meststoffen zonder vergunning op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming, ten minste binnen 500 m van de grens van het Natura 2000-gebied;
- Het onmiddellijk verhogen en actief monitoren van het peil in en rondom alle percelen behorend tot het Natura 2000-gebied zodat alle delen van het gebied kwalificeren als vochtig, nat, zeer nat dan wel 's winters inunderend, wegzijging van water naar omliggend landbouwgebied niet langer mogelijk is en geen enkel deel van het gebied langer dan 14 dagen per jaar droog staat; en
- Het laten plaatsvinden van het benodigde hakhoutbeheer (met behoud van dode stoven) en het onmiddellijk effectief verwijderen van braamopslag (klepelen is niet voldoende) door de terreinbeheerders.

Als u van mening bent dat een of meerdere van de maatregelen in de aanbevelingen (hoofdstuk 5) van het ecologisch rapport niet nodig zijn als passende maatregel, dan verzoeken wij u om met redelijke wetenschappelijke zekerheid te motiveren waarom deze maatregel niet nodig is om het gesignaleerde risico op verslechtering te voorkomen, of om te motiveren met welke andere passende maatregelen en binnen welke termijn het risico van verslechtering wordt weggenomen en reeds opgetreden verslechtering wordt opgeheven.

Wij willen daarnaast, wellicht ten overvloede, erop wijzen dat het uitrijden van meststoffen zonder vergunning binnen 500 meter van het Natura 2000-gebied in strijd is met de Wet natuurbescherming (ECLI:NL:RVS:2019:1604).

Wij hopen op uw snelle reactie, gezien de verslechtering die nog steeds voortgaat en de schade die het aan dit gebied aanricht. Wij zien uit naar een besluit waarin goed is gemotiveerd dat onze zorgen onterecht zijn, of een besluit met maatregelen die u neemt om de verslechtering van het gebied op

te heffen en het risico op verslechtering weg te nemen. Wij zijn altijd bereid om in overleg te treden over voorgenomen maatregelen wanneer de uitkomsten minder zeker zijn dan gehoopt.

Wat ons betreft kan met het nemen van passende maatregelen niet worden gewacht op de natuurdoelanalyse en het daaropvolgende gebiedsproces dat is aangekondigd. Hierop wachten zou betekenen dat de verslechtering en voortgaande achteruitgang vermoedelijk nog jaren door kan gaan. Dit is in niemands belang.

Gezien de conclusies van het ecologisch rapport, verzenden wij een kopie van dit verzoek naar Staatsbosbeheer, Kolland B.V., Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden en het Ministerie van LNV.

Met vriendelijke groet,

